

YENİŞEHİR ANAOKULU

OKULA UYUM

eylül 2022

Rehberlik Servisi

Psikolojik Danışman

MEDİNE TUNCAY

OKUL ÖNCESİ DÖNEMİN ÖNEMİ

Çocuğun her açıdan en hızlı geliştiği dönem 0-6 yaş arası olan okul öncesi dönemi kapsar. Okul öncesi dönemi çocuğun sosyal, fiziksel, duygusal ve zihinsel becerileri kazandığı, bireyselleştiği, kişiliğin temel yapı taşlarının atıldığı bir dönemdir. Çocuk ilk sosyal ilişkilerine ailede başlar, sonrasında anaokulu aracılığıyla dış dünyaya açılarak akran ilişkilerini geliştirir. Bu nedenle çocuğun hayatında kalıcı etkileri olan okul öncesi eğitimin önemi büyüktür.

OKULA UYUM NEDİR

Okula uyum, kavramsal olarak çocukların yeni ve farklı bir eğitim iklimine geçiş ve bu geçişte istenilen amaca ulaşması olarak tanımlanabilir. Okul öncesi kademesine başlayan çocuklar okula uyum sürecinin ilk basamağını oluşturmakta ve Okula uyum problemleri bu dönemde yoğun olarak yaşanmaktadır.

OKUL ÖNCESİNDE ANNE-BABALARIN ÇOCUKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Çocukların yaşamlarının ilk yıllarında, anne-babaların çocukları üzerindeki etkileri diğer kişilerden çok daha fazladır (İnal, 2010). Bu nedenle çocuklar için okula başlama ve okula uyum evresinde aileler önemli role sahiptir. Okula uyum sürecinde anne-babaların çocuk yetiştirme tutumları da önem kazanmaktadır. Anne babanın sahip olduğu tutumlar, çocuklarının davranış örüntülerine ve kişilik özelliklerine yansımakta, aynı zamanda çocuklarının kişilikleri üzerinde olumlu ya da olumsuz etkilere yol açmaktadır. Aileler, çocukların sosyal, duygusal, akademik ve fiziksel yönden okulun beklediği temel yaşamsal becerileri kazanmalarının yanında, çocuktan ve okul yaşantısından beklentileri, okula yönelik kendi tecrübeleri sonucunda edindikleri tutum, kişilik özellikleri ve aile içi iletişim bakımından da çocuğun okula uyum sağlamasını kolaylaştırmakta ya da güçleştirmektedir.

Ebeveynlerin aşırı koruyucu ve denetleyici tutum göstermesi, çocuğun aileye ve ailenin de çocuğa aşırı bağımlı hale geldiği durumlarda da çocuğun okula uyumu zorlaşabilmektedir. Akademik ve sosyal amaçlar açısından okul öncesi kurum ve ev ortamı birbirinden farklıdır. Ev ortamından çıkıp okul ortamına giren çocuk belirli bir uyum sürecinden geçmekte, okulun ve öğretmenlerin beklentilerine olumlu cevap vermek için çaba göstermektedir. Bu süreçte çocuğa özellikle destek olması beklenen anne ve baba, belki de kendi eğitim yaşantısında yer almayan okul öncesi eğitim kurumuna uyum çabası içinde olmaktadır

Ailenin, çevrenin, öğretmenlerin çocuktan beklentileri, yeni sosyal ortamda var olma kaygısı çocuklarda okuldan kaçınma davranışları göstermelerine neden olmaktadır. Bundan dolayı okula gitmemek için küçük bahaneler üretmektedirler. Bunlar;

- Okula gitmek istemiyorum.
- Öğretmenim beni sevmiyor.
- Arkadaşlarım benimle oynamıyor
- Başım ağrıyor ★
- Midem bulanıyor.
- Korkuyorum.
- Okulda canım sıkılıyor...

OKULA UYUM SÜRECİNDE AİLEYE ÖNERİLER

- Okula uyum sürecinde aileler öncelikle çocuklarının duygularını anlamaya çalışmalı ve bu süreçte onların yanında olduklarını çocuğa hissettirmeleri çocuğun uyum sürecini kolaylaştıracaktır.
- Çocuğa okula gitmenin onun sorumluluğu olduğu anlatılmalı
- Okulun genel işlevi hakkında çocuk bilgilendirilmeli
- Veli öğretmen işbirliği içinde olmalıdır
- Gerektirdiğinde uzman desteğine başvurulmalıdır
- Ebeveynler tutarlı davranışlar sergilemeli
- Okulun rehberlik servisine başvurulmalıdır

OKULA UYUM SÜRECİNDE AİLEYE ÖNERİLER

- Okula başlanan ilk hafta çocuğa yuvada bir aile büyüğünün eşlik etmesi beklenir. Bu hafta süresince kademeli ayırma yöntemi ile çocuğun herhangi bir travmaya maruz kalmadan yuvaya adapte olması sağlanır.
- Adaptasyon süreci içinde çocukla beraber bir aile büyüğünün okulda kalmasındaki diğer amaç, ailenin de yuvaya ve yuva sistemine adapte olmasını sağlamaktır. Unutmamalıdır ki; yuvaya adapte olacak tek kişi çocuk değildir. Aile büyüklerinin de yuvaya adaptasyonunu sağlamak gerekir. Ayrıca aile bireylerinin de yuva sistemine adapte olması çocuğun adaptasyonunu da kolaylaştıracaktır.
- Başlangıçta özellikle geliş-gidiş saatleri sabitlenmeli ve bu saatlere titizlikle uyulmalıdır.
- Okula uyum süreci beklendiği gibi birkaç gün yada bir hafta sürmez. Okula başladıktan sonraki bir ay boyunca etkilerini gösterebilir.

KAYNAKÇA

- Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi / 2021 - Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Okula Uyum Düzeyleri Ve Ebeveyn Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi
- Bulut, A. (2019). Okul öncesi eğitime başlangıçta yaşanan uyum sürecine ilişkin ebeveynlerin görüşleri. OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi
- Okul Öncesi Çocuklarda Okula Uyum Sürecinin Sağlıklı Olması için Ebeveynlere Öneriler/ Uzman Gelişim Psikoloęu/ Selda Yıldırım